

I detta medlemsbrev sammanfattar vi KLYS arbete och aktiviteter under första halvåret 2020, som i stor utsträckning kommit att präglas av Coronakrisen där KLYS spelat en viktig samordnande roll för de professionella kulturskaparna och de krispaket som hittills tagits fram.

Du hittar KLYS senaste yttranden och skrivelser samt annat läsvärt på vår [hemsida](#). Vi gör också löpande uppdateringar på KLYS Facebooksida, Instagram- och Twitter-konton (@KLYS59). Där finns aktuell information, nyheter och kommentarer från KLYS. Följ oss gärna där!

Trevlig läsning!

NATIONELL KULTUR- OCH MEDIEPOLITIK

CORONAKRISEN

I mitten av mars i samband med införandet av förbudet mot större folksamlingar stod det klart att **tusentals yrkesverksamma kulturskapare** från en dag till en annan **förlorade sina jobb och uppdrag under flera månader framöver**.

KLYS agerade snabbt och lyckades inom några dagar ta fram **en kartläggning och analys** av hur coronapandemin påverkar kulturskapare inom olika konstområden. Den 16 mars fick KLYS ett **möte med tre ministrar; kulturministern, arbetsmarknadsministern och socialförsäkringsministern**, där vi beskrev situationen och framförde vilka åtgärder som regeringen bör vidta så snart som möjligt som akut stöd till kulturskapare p g a coronakrisen.

Två dagar senare den 18 mars lämnade KLYS in **sitt förslag till #krispaketförkulturen** till regeringen; ett förslag som arbetats fram mellan KLYS 14 medlemsförbund inom loppet av bara några dagar. Den 20 mars presenterade kulturdepartementet sitt **akuta stöd på en halv miljard till kulturen**.

Dessa medel har nu fördelats av de fyra kulturmyndigheterna **Konstnärsnämnden (70 milj)**, **Kulturrådet (370 milj)**, **Filminstitutet (50 milj)** och **Författarfonden (10 milj)** till enskilda kulturskapare och andra kulturaktörer, som arrangörer och oberoende biografer. KLYS arbetar nu med att **utvärdera utfallet** av dessa medel och hur de nått fram till kulturskapare inom olika konstområden och branscher.

Regeringen har också i enlighet med KLYS förslag infört en rad **lättnader i a-kassesystemet**, bl a har kvalifikationstiden för a-kassa kortats ned till tre månader och möjligheten att

vilandeförklara sin enskilda firma har utvidgats, för att fler ska kunna få a-kassa. Som aktiebolagsinnehavare där du själv är anställd finns dessutom **möjlighet till s k korttidsarbete** (dvs att kunna korttidspermittera sig själv).

Vidare har **mediestödet** höjts kraftigt och en särskild satsning på **statliga kulturinstitutioner** gjorts. **Hyresrabatter** och **omsättningsstöd** har också införts, som även kan sökas av kulturverksamheter. På så sätt kan KLYS bocka av flera av kraven i vårt förslag till krispaket för kulturen.

Men de statliga insatserna för att skydda kulturen och kulturskaparna under coronakrisen har brister, fler och bredare satsningar behövs. En grupp som hamnar i kläm i de olika systemen är **de enskilda näringsidkarna**, som varken kan använda sig av korttidsarbete eller få a-kassa, om de vill fortsätta ha verksamhet i sin firma.

Därför hjälpte KLYS aktivt till med att dra igång **#uppropförenschildafirmor**, som lanserades den 27 april, på initiativ av de två sångerskorna Rita Saxmark och Linnéa Sallay. Uppropet har fått stor medial och politisk uppmärksamhet och har hittills samlat in **över 8 000 namnunderskrifter**. Vi väntar dock fortfarande på besked från regeringen när det gäller särskilda insatser för denna grupp.

KLYS arbetar också på regional och kommunal nivå när det gäller att mildra coronapandemins effekter på kulturlivet runt om i landet. Efter att ha genomfört en **enkät till landets regioner tog KLYS fram ett förslag till regionalt krispaket för kulturen**, som lanserades den 17 april. Ett förslag som fått mycket uppskattning av regionerna och som hjälpt dem i sina prioriteringar på kulturområdet.

Nu pågår arbete med en motsvarande **enkät och förslag till krispaket på den kommunala nivån** och ett förslag från KLYS kommer att lanseras i början av juni.

MÖTE MED MYNDIGHETEN FÖR KULTURANALYS

KLYS ordförande och verksamhetsledare träffade i januari de utredare på MYKA som fått i uppdrag att **se över tillämpningen av armlängds avstånd i landet**. Uppdraget ska redovisas i början av nästa år. Utredarna ska ta kontakt med KLYS medlemsorganisationer för fortsatt analys.

MÖTEN MED SVT ANGÅENDE PUBLIC SERVICE

KLYS medienätverk bjöd i januari in **SVTs strateg Johan Hartman** för en diskussion om att värna public service mot bakgrund av de politiska utspel som gjorts kring uppdraget. **SVTs chef Hanna Stjärne besökte den 28 januari KLYS nämnd** för att tala om SVTs roll och public service i stort. Vid mötet passade KLYS nämnd på att även ta upp en del upphovsrättsfrågor med henne.

UPPHOVS RÄTT OCH YTTRANDEFRIHET

GENOMFÖRANDE AV EU:S UPPHOVS RÄTTSDIREKTIV

För drygt ett år sedan antogs **det omdebatterade upphovsrättsdirektivet – the Digital Single Market Directive** av EU:s ministerråd. Det var en stor glädje och en mycket välkommen 60-årspresent för KLYS, som arbetat intensivt med att påverka och driva igenom direktivet i flera år.

Direktivet innebär bl.a. att kulturskapare inom alla konstområden ska kunna få bättre villkor och ersättningar när de licensierar sina upphovsrättigheter, inte minst online. I direktivet finns bestämmelser som KLYS arbetat för på nationell nivå i över 20 år. Genom direktivet har vi fått nödvändigt stöd för detta från EU.

I höstas inleddes ett viktigt arbete med att **genomföra direktivet i svensk rätt**. Justitiedepartementet tillsatte då en referensgrupp där KLYS och kulturskapsorganisationerna finns med som experter. Departementet ska lämna sitt förslag till implementering efter sommaren (försenat) och direktivet ska vara genomfört i svensk rätt senast den 7 juni 2021.

KLYS har tillsatt fyra **arbetsgrupper ur sitt upphovsrättsnätverk**, som hanterar olika delar av direktivet och hur de bör genomföras på bästa sätt för att främja kulturskapsintressen. Den arbetsgrupp som hanterar de s k transparensreglerna (artikel 18-23), lämnade sitt förslag till implementering i december.

Den 12 februari träffade KLYS **justitiedepartementets statssekreterare Catharina Espmark** för att tydliggöra behovet av en effektiv implementering av transparensreglerna i svensk lagstiftning.

Sedan årsskiftet har KLYS svarat på regeringens frågeunderlag om artikel 17 (plattformbestämmelsen), om art 18-23 (transparensreglerna) och art 3-12 (inskränkningar samt avtalslicens). Nyligen har också presenterats ett nytt material från regeringen om art 17 samt artikel 18-23, som KLYS kommer att besvara inom kort.

KLYS har också tillsatt **en strategigrupp** där representanter från KLYS och från upphovsrättsföreningarna träffas för omvärlds- och politisk analys kring DSM samt för gemensamma aktiviteter under implementeringsprocessen. En **gemensam upphovsrättskampanj och ett gemensamt upphovsrättsseminarium planeras** i samband med att regeringen lägger fram sitt förslag till genomförande **i höst**. Ett seminarium var egentligen inplanerat till Almedalen, som ju dock ställdes in i år.

KONSTNÄRSNÄMNDENS UPPDRAG OM DIGITALISERINGENS EFFEKTER

I regleringsbrevet från i december gavs Konstnärsnämnden i uppdrag att **kartlägga digitaliseringens effekter för konstnärer**. Uppdraget ska genomföras i samarbete med PRV och upphovsrättsorganisationerna och redovisas den 31 mars 2021. Avsikten är att identifiera dagens problem och avhjälpa dem inom ramen för lagstiftningen. Fokus kommer att vara kring ersättningar och upphovsrätt. Konstnärsnämnden har som ett led i detta uppdrag kallat till **sakråd den 15 juni**, vid vilket KLYS kommer att delta med sex representanter.

ARBETSMARKNAD, SOCIAL TRYGGHET OCH SKATTER

SOCIAL TRYGGHET

Som en uppföljning av den konstnärspolitiska utredningen, som innehöll en kartläggning av de problem som konstnärligt yrkesverksamma har i socialförsäkringssystemen, och den parlamentariska socialförsäkringsutredningen, tillskrev KLYS **socialförsäkringsminister Ardan Shekarabi**, för att få ett möte med honom i dessa frågor.

Som ett resultat av detta brev välkomnades KLYS till socialdepartementet för ett **möte med Shekarabi den 26 februari**. En delegation från KLYS bestående av Mika Romanus, Teaterförbundet, Victoria da Silva, Journalistförbundet, Åsa Anesäter, Fotografernas förbund, och Ulrica Källén, KLYS, var på plats för att beskriva kulturskapsares bristande sociala trygghet och vilka åtgärder KLYS anser är prioriterade för att komma till rätta med problematiken.

Regeringen arbetar vidare med frågan om **historisk SGI** (sjukpenninggrundande inkomst), som skulle underlätta för bl a kombinatorer att få en rimlig sjukpenning. En utredning ska också tillsättas inom kort på uppdrag av **näringsdepartementet** som handlar om **företagares sociala trygghet**. KLYS framförde att en representant från kulturskapsorganisationerna bör ingå som expert i den.

Den **a-kasseutredning** som arbetat sedan 2018, och som bl a har i uppdrag att låta fler grupper på arbetsmarknaden omfattas av a-kassa, kommer att presentera sitt **slutbetänkande den 15 juni**. Efter det kommer utredningen att remitteras och KLYS skriva remissvar.

ARBETSFÖRMEDLINGEN KULTUR MEDIA

Af Kultur Media bjöd den **7 maj in till ett extrainsatt möte** i Rådet för kulturarbetsmarknaden p g a coronakrisen. Vid mötet deltog bl a Tillväxtverket, som berättade om de insatser som de nu verkställer för företagare m a a coronakrisen, inte minst systemet med korttidsarbete. Även TCO:s a-kasseexpert Mats Essemyr fanns på plats för att svara på frågor om hur a-kassesystemet kan och bör anpassas under coronakrisen, men också på längre sikt.

KONSTEN ATT DELTA

I december kom besked från regeringen om att statlig finansiering för integrations-/utbytesprojektet **Konsten att delta** ska säkerställas via Kulturrådet. KLYS ansökte som projektägare, med Svenska Tecknare som utförare, om medel i februari, och **750 000 kr beviljades** den 3 mars för 2020.

Ola Öhlin har sedan dess anställts av Svenska Tecknare för att **projektleda Konsten att delta under 2020**. Ett avtal har också upprättats mellan KLYS och Svenska Tecknare, för att klara ut ansvarsfördelningen av projektet.

Som tidigare rapporterats har ord-området ett systerprojekt, **Kollega till kollega**, där Reportrar utan gränser varit projektägare. Det har finansierats av medel från Postkodstiftelsen och arbetat sida vid sida med Konsten att delta under 2019. Kollega till kollega har under perioden successivt integrerats i Konsten att delta.

Intresset för Konsten att delta har varit stort både från sk etablerade och inflyttade kulturskapare och har resulterat i omfattande och livligt utbyte mellan deltagarna i projektet.

REGIONAL KULTURPOLITIK

I regionala och kommunala perspektiv dominerades 2019 års kulturpolitiska debatt av frågor kring konstnärlig frihet, armlängdsavståndsprincipen och stad-land-temat, samt av frågan kring kulturens flernivåstyrning och den offentliga finansieringen av kulturen.

2020 har inletts med en **total dominans av hur Coronakrisen slår mot kultursektorns alla delar** och då i synnerhet mot den kulturella infrastrukturen runt om i landet. En kulturpolitiskt positiv sak som kan urskiljas i dessa kristider är att konstnärspolitiken har hamnat i blickfånget. Debatten handlar mycket om hur kulturskaparna ska kunna vara yrkesverksamma och hur infrastrukturen för professionellt skapande och förmedling av konst ska resurssättas och upprätthållas i landets alla regioner och kommuner.

CORONAKRISEN PÅ REGIONAL OCH KOMMUNAL NIVÅ

KLYS regionalpolitiska sekreterare gjorde en **regional enkät** i slutet av mars, som gick ut till alla landets 21 regionala kulturförvaltningar, samt till ett hundratal yrkesverksamma kulturskapare. En **sammanställning av enkätsvaren** finns på KLYS hemsida. I slutet av maj gjorde KLYS en motsvarande **enkät till kommunernas kulturförvaltningar** – analys av denna pågår i skrivande stund.

KLYS har, vid sidan av sitt förslag den 18 mars till nationellt krispaket för kulturen, formulerat ett förslag till **regionalt krispaket för kulturen, som lanserades den 17 april**. Somliga regioner har utmärkt sig särskilt positivt i att snabbt göra krisinsatser för det professionella kulturlivet och kulturskaparna, bl a Skåne, Halland, Stockholm, Gävleborg och Västra Götaland. I början av juni kommer KLYS med ett **motsvarande förslag till krispaket för kommunerna**.

KLYS skrev tillsammans Ideell kulturallians (IKA) en **gemensam debattartikel i Dagens Samhälle den 23 april** med uppmaning till regioner och kommuner att långsiktigt värna den kulturella infrastrukturen och att inte låta krisen bryta ner viktiga strukturer för kulturlivet.

TRE REGIONALA KULTURPLANER PÅ REMISS 2020

Av de fem regioner som under 2020 skulle ha kommit med remissförslag på nya kulturplaner för perioden 2021-2024 begärde Värmland och Kronoberg förlängning med ett år av sina nuvarande planer. Kvar på remiss i år är kulturplaner från **Skåne, Halland och Gotland**. I skrivande stund har KLYS yttrat sig över Region Skånes kulturplan, och i juni blir det remissvar

över Gotlands och Hallands. Alla yttranden publiceras på KLYS hemsida.

REGIONALA MÖTEN OCH KONFERENSER

Innan Coronakrisen stängde ner samhället och alla inplanerade regionala möten och konferenser som KLYS skulle deltagit på under våren ställdes in deltog KLYS regionalpolitiska sekreterare på följande evenemang och möten:

- Göteborgs filmfestival och det filmpolitiska toppmöte som hölls där 24 januari
- Folk och kultur i Eskilstuna 5-8 februari
- KLYS regionala arbetsgruppsmöte 18 februari. Gäst på mötet var idéhistorikern och kulturpolitiska experten David Karlsson från Nätverkstan i Göteborg.
- KLYS regionalpolitiska sekreterare höll ett föredrag om konstnärspolitik hos Kultur i Väst i Göteborg den 9 mars.
- Region Skånes utvecklingskonferens 11 mars

Den 12 maj genomfördes ett **digitalt dialogmöte** mellan KLYS medlemsorganisationer och **Region Stockholms kulturförvaltning** om kulturskarpares behov på regional nivå i Stockholm.

KULTURRÅDET I DIALOG MED KLYS OM KONSTNÄRERS VILLKOR REGIONALT

I regeringens regleringsbrev för 2020 gavs Kulturrådet uppdraget att **undersöka konstnärernas villkor och de konstnärspolitiska perspektiven inom kultursamverkansmodellen**. Dessutom ska myndigheten särskilt undersöka arrangörstödets förutsättningar inom alla konstområden i regionerna, samt titta närmare på MU-avtalet inom bild och form och hur kulturinstitutionerna tillämpar avtalet.

I mars hade KLYS regionalpolitiska sekreterare ett **första orienterande möte** med ansvariga handläggare om vilka perspektiv KLYS vill framhäva i arbetet. Kulturrådet ska under 2020 fördjupa dialogen med KLYS för sitt uppdrag att kartlägga och analysera konstnärernas villkor i regionerna. Uppdraget har p g a Corona fått förlängd tid och ska redovisas först **den 31 december 2021**.

KLYS MEDARRANGÖR I SEMINARIUM PÅ FOLK OCH KULTUR 6 FEBRUARI 2020

Liksom under förra årets Folk och Kultur-konvent i Eskilstuna samarrangerade KLYS även i år en paneldiskussion inom ramen för Koalition för kulturdebatt. **Seminariet** ägde rum

den 6 februari **med titeln "Vittnesmål från den kulturpolitiska myllan"**. Samtalet handlade om kulturen på lokal, kommunal och regional nivå. Medverkande: David Winerdal (KD), Södertälje, Johan Rocklind (S), Gnesta och Berit Högman, landshövding i Västernorrlands län. KLYS regionalpolitiska sekreterare Carl Liungman ingick i seminariets arbetsgrupp, och fick rycka in som vikarierande moderator ihop med Arenagruppens Johanna Lindell.

INTERNATIONELLT

ECCD:S GENERAL ASSEMBLY OCH UNESCO'S MÖTE OM MÅNGFALDSKONVENTIONEN I PARIS

KLYS är sedan tio år tillbaka medlem i det världsomspännande nätverket IFCCD – International Federation of Coalitions for Cultural Diversity. KLYS deltog genom sin verksamhetsledare vid IFCCDs europeiska gren **EFCCDs årsmöte i Paris den 10 februari i samband med Unescos IGC-möte** (intergovernmental committée) den 11-14 februari om Unescos mångfaldskonvention från 2005.

NORDISKT MÖTE I KÖPENHAMN

Den 17 februari träffades de nordiska systerorganisationerna i **Nordiska konstnärsrådet** vid ett möte hos Danskt konstnäråd i Köpenhamn. KLYS deltog genom sin ordförande och sin verksamhetsledare, och fokus för mötet var armlängds avståndsprincipen samt genomförande av EUs DSM-direktiv i de nordiska länderna.

Ett **digitalt nordiskt möte** för att följa upp vad som händer på kulturområdet m a a coronapandemin planeras till i juni.

Webb: www.klys.se

Facebook: [KLYS](https://www.facebook.com/KLYS)
 Twitter: [@KLYS59](https://twitter.com/KLYS59)
 Instagram: [@KLYS59](https://www.instagram.com/KLYS59)

KONTAKT

Om du har några frågor är du alltid välkommen att höra av dig till kansliet på tel.nr: 0709 48 09 63 eller klys@klys.se
 Marika B Lagercrantz, ordförande
 Ulrica Källén, verksamhetsledare
 Carl Liungman, regionalpolitisk sekreterare
 Evelina Freiman, koordinator